Petrus <Lombardus>; Henricus <de Gorichem> [Comm.]: Sententiarum libri IV (cum conclusionibus Henrici de Gorichem et problematibus S. Thomae articulisque Parisiensibus)
[Freiburg i. Br.: Kilian Fischer], [ca. 1492] Seite 78

alicui ꝑsone ꝑpꝛia ⁊c. Istam sniam mgr̄ ponēs que
rit: an eadē ꝑpꝛietas sit que importat̄ noīe patris. pa
ternitatis. generationis actiue. Et silr̄ an eadē sit que
importat̄ noīe filij ⁊ filiationis. generationis passiue
Quā questionē magister ponēs sub his ꝟbis querit.
Utrum sit idem esse pr̄em ⁊ genuisse filium. Et vtrū
idem sit esse filiū ⁊ natum a patre. Ad qd̄ magister re
spondens dicit. ꝙ licet eadē ꝑpꝛietas significet̄ istis
noībus. s. esse patrem ⁊ genuisse filium. seu pr̄ et pa-
ternitas. hoc tn̄ est sub diuersis rōnibus. Nam nomi
nibus ꝑsonaꝝ cuiusmodi sunt pater filius ⁊ spūssan-
ctus: significat̄ nō ꝑpꝛietas tm̄ sed hypostasis. Sꝫ
nominib⁹ ꝑpꝛietatum cuiusmodi sunt paternitas et
filiatio. significant̄ ipse pꝛopꝛietates fm̄ se vel actus
ipsaꝝ ꝑpꝛietatū. vt generare. nasci vel generari. Se
cunda ꝑpositio est hec. Hec noīa genitus. verbum.
imago. nō substantialr̄ ex ꝑte rei seu ad se. sed ad pa-
trem dicunt̄ relatiue. Et ꝑbat̄ sic. Illa noīa que ꝑ-
prie filio ꝯueniunt: ⁊ eius ꝑsonalem ꝑpꝛietatē ꝑcise
exprimūt: nō substantialr̄ sed respectiue respectu pa
tris dici pn̄t. sed ista nomina ꝟbum. imago. genitus
sunt hmōi. ergo non substantialiter ex ꝑte rei seu ad se di
cunt̄. sed relatiue ad patrē. Argumentū tenet ⁊ ma-
ioꝛ. Sed minoꝛ ꝑbat̄ in textu auc̄te beati Aug. que
dicere intendit ꝙ genit⁹ dicit̄ genitoꝛis genit⁹. ⁊ ver
bum dicentis verbum. ⁊ imago imaginati imago. que
omnia soli filio ꝯueniūt respectu patris. ergo minoꝛ ve
ra. et ꝑ ꝯn̄s ꝑpositio ꝑbanda. Tertia ꝑpositio ē hec
Solum essentialia de plurib⁹ simul ⁊ de seipsis affir
mant̄. Et patet ꝑ hoc ꝙ bene pōt dici. Pater ⁊ fili⁹
⁊ spūssanctus sunt deus. vel potentia diuina. scīa et
bonitas diuina sunt de⁹. Sed nō potest dici pater et
filius sunt pr̄ vel sunt filius. Un̄ patet ꝙ solum essen
tialia possunt simul ⁊ pluribus dici: vt dicit ꝑpo-
sitio ꝑbanda. etiam illa solū dicuntur de se vt lumen
de lumine. deus d̄ deo. qd̄ non pōt dici de nominib⁹
relatiuis. non eīm pōt dici pater de pr̄e. aut filius de
filio. Qd̄ ꝑbat auc̄te. b. Augꝫ. vj. de tri. c. v. dicen
tis. Hoc solum de eis dici nō potest. illud de illo. qd̄
simul ambo nō sunt. i. illo noīe non possumus vti ad
ostendendū vnū de vno. qd̄ simul ambobus nō ꝯue-
nit. sicut ꝟbum de verbo. qd̄ nō simul ambo verbum
nec filiū de filio. qd̄ nō simul ambo. Et subiungit ma
gister: ꝙ sicut illa essentialia noīa aliqn̄ intelligentiā
distinctionū ꝑsonarum faciūt. ita ⁊ interdum totius
verba simul. qd̄ ꝑbat auc̄te beati Augꝫ. li. de tri. ca.
iij. dicentis. In patris noīe ipse pater ꝑnunciat̄ per
se. In dei aūt nomine ⁊ ipse ⁊ filius ⁊ spūssanctus. vt
cum d̄r. nemo beat⁹ nisi solus de⁹. qꝛ trinitas est vn⁹
deus. Et hec ē snīa mgr̄i in hac distinctiōe ī speciali.

Q non tantū tres p̄dicte ꝑpꝛietates sūt
in ꝑsonis. sed etiam que alijs significant̄ no
minibus vt ingenitus. a

Di. XXVIII

P Reterea con-
siderari optet ꝙ nō tm̄ tres pꝛe
dicte ꝑpꝛietates siue notiones
in ꝑsonis sunt. verū etiam alie
que alijs notant̄ noībus. Nam etiā h nomē
ingenit⁹ relatiue dicit̄ de pr̄e tm̄: ⁊ aliam de
signat notionē q̄z pater vel genitoꝛ. Non est
eīm idem esse pr̄em ⁊ esse ingenitū. i. non ea
notione pr̄ dicit̄ qua ingenitus. Pater eniꝫ
vt p̄dictū est dicit̄ fm̄ ꝑpꝛietatē generatōis
Ingenit⁹ aūt fm̄ ꝑpꝛietateꝫ innascibilitatis.

Differt ergo pater a filio autoꝛitate generatio-
nis. differt etiam ꝑpꝛietate innascibilitatis. i.
qꝛ ingenitus. Un̄ Augꝫ. distinguens int̄ ꝑ-
prietatē qua pater d̄r. ⁊ illā qua dicit̄ ingeni
tus. in. v. li. de tri. sic ait. Nō est hoc dicere in
genitum qd̄ est patrē dicere. qꝛ ⁊ si filium nō
genuisset: nihil ꝑhiberet dicere eum ingeni
tum. Et si gignat quisq̄z filiū: nō ex eo ipse ē
ingenit⁹. qꝛ geniti hoīes gignunt alios. Nō
ergo ideo d̄r pater: qꝛ ingenit⁹. Ideoq̄z cuꝫ
de deo patre vtrūq̄z dicat̄. alia notio est qua
intelligit̄ genitoꝛ. alia qua ingenitus. Geni
toꝛ enim d̄r ad genitū. i. filiuꝫ. Cum ꝟo inge
nitus dicit̄. nō quid sit. sed q̄d nō sit ostēdit̄.
Hoc exemplis planū faciendū est. Q dī-
cit̄ ingenit⁹: hoc oñdit̄ ꝙ nō sit filius. sed ge-
nitus ⁊ ingenitus cōmode dicunt̄. filius aūt
latine dicit̄. Sed vt dicat̄ infilius. nō admit
tit loquēdi ꝯsuetudo. nihil tn̄ intellectui de-
mit̄. si dicat̄ non filius. queādmodū etiam si
dicat̄ nō genit⁹. ꝑ eo qd̄ dicit̄ ingenit⁹ nihil
aliud dicit̄. Ideo nō est in reb⁹ ꝯsiderandū
quid vel sinat vel nō sinat dici vsus s̄monis
nostri. sed q̄s rerum ipsaꝝ intellect⁹ eluceat
Non ergo iam tantū dicam⁹ ingenitū. s; etiā
nō genitū. qd̄ tm̄ valet. Nunquid ergo aliud di-
cimus q̄z nō filiū: Negatiua poꝛro particula
nō id efficit: vt qd̄ sine illa relatiue d̄r. eadeꝫ
ꝑposita substantialr̄ dicat̄. sed id tm̄ negat̄
qd̄ sine illa aiebat̄ sicut in alijs p̄dicamentis
cum dicimus homo est. subam designamus
Qui ergo dicit nō homo est. nō aliud gen⁹ p̄di-
camēti enūciat. sed tm̄ illud negat. Sicut ergo
fm̄ subam aio. hō est. sic fm̄ subam nego cuꝫ
dico nō homo est. At si tm̄ valet qd̄ dicit̄ ge-
nitus. q̄ztum valet qd̄ dicit̄ filius. Tantūdē
ergo valet qd̄ dicit̄ nō genit⁹: quantū valet
qd̄ dicit̄ nō filius. Relatiue aūt negamus di
cendo nō genitus. Ingenit⁹ poꝛro quid est
nisi nō genitus. Non ergo recedit̄ a relatiuo p̄-
dicamento cū ingenitus d̄r. Sicut eīm geni-
tus nō ad se d̄r. sed ꝙ ex genitoꝛe sit. ita cum
dicit̄ ingenitus: nō ad se d̄r. sed ꝙ ex genito-
re nō sit ostendit̄. Utrunq̄z tn̄ relatiue dicit̄
Qd̄ aūt relatiue ꝑnunciat̄: non indicat sub
stantiam. Quis ergo diuersuꝫ sit genit⁹ ⁊ inge-
nitus. tn̄ nō indicat diuersaꝫ subam. qꝛ sicut
filius ad patrē. ⁊ nō filius ad nō patrē refert̄.
ita genitus ad genitoꝛem. ⁊ nō genit⁹ ad nō
genitoꝛeꝫ referat̄: necesse est. Ecce euiden-
ter ostendit ꝙ ingenitus relatiue dicit̄. ⁊ de
solo patre accipitur. Aliaq̄z notio est qua di
citur ingenitus. alia qua pater. Atq̄z tantū
valet cū dicitur ingenitus. quantū nō geni-
tus vel nō filius.

Aug⁹.

De ingenito plana assignatio. s. qd̄ relatiue d̄r ⁊ alia est notio qua d̄r ingenitus alia qua pr̄.

Exēplis vtit̄ ad hoc ostendendum.

Q tm̄ valet non genitus q̄ztum ingeni tus ⁊ tantu dem nō fili⁹.

Nota ꝙ om[…] ingenituꝫ e[…] nō genitū. [...] nō ecōuerso